

Letland:

Det er eftermiddag. Klokkeren er hen ad 4 og Pia kalder Kleipeda's "traffic control" og får tilladelse til at gå ud. Da de ikke taler særligt godt engelsk, lyder det for os, som om de siger, at vi ikke må gå over i bagbord side af kanalen. Vi går derfor ud af havnen og holder os i styrbord side. Lidt agten for os kan vi se et meget stort fragtskib, der er ved at blive slæbt ud i kanalen. Lidt senere kommer havnepolitiet farende og vil have os over i netop bagbord side af kanalen. Vi begynder at dreje derover, men så syntes den ene politimand ombord på deres motorbåd, at han vil sige noget mere og de begynder at bakke deres store tunge motorbåd, over mod os. Han der styrer, holder ikke meget øje med, hvad han laver, han bakker bare, som han har fået besked på. Politimanden, får endnu engang fortalt os, at vi skal over i bagbord side. Og jo, nu har vi forstået det. Vi er faktisk på vej derover. Styrmanden bliver ved med at bakke. Nu bliver jeg bekymret for en kollision og drejer af så godt jeg kan. Jeg råber til politimanden, at han skal gå frem. Det vare lidt før det går op for geniet, at de er ved at sejle os ned. Endelig, 1 m fra os, får styrmanden besked på, at gå fuld kraft frem. 10cm fra os lykkedes det at undgå kollisionen. Pyhh ha. Endnu engang får vi konstateret, at kommunikation er en vældig vanskelig ting.

Nede ved munden, ligger der et stort uddybnings fartøj og arbejder på livet løs. Han er spændt op med store kabler i flere retninger. Hvis vi skulle overholde politiets instrukser, skulle vi gå bagbord om ham og ind over hans kabler. Det syntes jeg ikke lige, jeg har lyst til, så vi går over i styrbord side igen. Sætter farten op, så vi ikke får problemer med det store fragtskib. Vi er nu så langt ude, at politiet ikke kan nå at komme ned og jage os væk, før vi er ude af kanalen.

Vel ude i Østersøen, sætter vi sejl. Som sædvanligt er det fint solskinsvejr, og der er til at begynde med også en fin vind fra øst. Det holder i en halv time så drejer vinden i nord. Kryds igen. Vi fejre Juni's 32 års fødselsdag med lagkage til søs.

På et tidspunkt kigger jeg ud mod horisonten i vestlig retning. Jeg syntes at kunne skimte land langt ude i horisonten. Det er lidt mærkeligt, for der skulle ikke være noget før Gotland, og det er mindst 100 sømil væk. Jeg tager kikkerten og ser efter. Jo, den er god nok, det er land. Jeg ser hele horisonten rundt i kikkerten og

der er land hele vejen rundt om os. Hvor i helvede er vi? Er det her Østersøens svar på Bermuda trekanten? Kigger ned mod Kleipeda. Et virkeligt mærkeligt syn møder mig, for her sejler der et stort containerskib

oppe i luften. Er jeg ved at blive skør, eller hvad i alverden sker der. Faktisk sejler der ikke bare et men hele tre versioner af samme skib oven på hinanden og så oven i købet oppe i luften. Jeg har aldrig set noget lignende før. Tager kikkerten væk, men jeg kan stadig se de 3 skibe oven på hinanden, oppe i luften.

Luftspejlinger er den eneste fornuftige forklaring på det vi ser. Jeg har aldrig forestillet mig, at det kunne være så tydeligt. Fænomenet kommer af, at der er forskellige luftlag med hver deres temperatur og med en skarp grænse mellem lagene. Lyset brydes så i overgangen mellem lagene og på den måde kan man se ting der er meget langt væk.

Vi krydser lystigt videre i 5 m/s. Hen på aftenen begynder vinden at dreje over mod det østlige hjørne, så vi ikke behøver krydse mere.

Ved solnedgang ser vi igen noget spøjst. Solen går ned, men ikke helt nede ved horisonten. Da den er helt nede, begynder den gud hjælpe mig at stå op igen og det endda i vest. Da den næsten er helt oppe igen, går den ned, kun for at gentage fænomenet endnu en gang. Ja! Hvor mange mennesker har set solen gå ned 3 gange og op 2 gange i vest, inden for et kvarter. Det er der næppe mange, der har.

Vi er nu så langt mod nord og en uges tid tættere på midsommer, end da vi sejlede natsejls til Kleipeda, at det ikke rigtigt bliver mørkt om natten længere. Himmelen i nordøstlig retning er oplyst hele natten igennem.

Vinden vrider stille og roligt om i sydøst og i det allerførste morgenlys sætter vi spileren. Det giver noget skub i slæden. Det er herligt. Det er jo ikke så meget, vi har fået slidt på den, som vi havde håbet på, hjemmefra.

Vi får begge to lidt søvn på skift, så vi kan klare at sejle hele dagen igennem. Vi beslutter at gå til Ventspils, der ligger lige ved indsejlingen til Riga bugten.

Spileren er oppe, til et par timer før Ventspils, hvor vinden dør helt ud og vi må have gang i mokabikken. Lige inden vi skal anløbe havnen, kommer en vandret liggende ”skypumpe”. Dvs. en sky, der ligesom ruller i det vandrette plan, og som kan have en hulens masse vind i sig. Den ser nu ikke så farlig ud, så vi bjærger ikke sejl. Da den er lige over os, skifter vinden om i nord og over et split sekund øger styrken til 10 m/s. Det kunne have været meget værre.

Vel inde i havnen, stryges sejl og maskinen må igen tage over. Vi kan ikke rigtigt finde det hul, hvor lystbådene kan lægge til. Så vi sejler lidt rundt i den kæmpe store industrihavn og leder efter lystbådehavnen. Pludselig siger motoren mærkeligt. Jeg skynder mig at tage gassen af. Vi ligger lige midt i havnen og store skibe, for ind og ud gående, fløjter om ørene på os. Jeg sætter gas på igen, men den trækker ikke. Noget er der galt. Jeg har på fornemmelsen, at vi har tabt propellen. Vi må rulle genuaen ud og finde havnen for sejl. Vi finder den heldigvis hurtigt efter. Glider ind mellem molerne og om i småbåds bassinet. Pia fanger en bøje og vi glider ind på plads hvor havnefogden står parat og hjælper. Han er en flink mand, og spørger, om vi behøver hjælp med maskinen, siden vi kommer ind for sejl. Det gør vi, og han rekvirere hurtigt en dykker, der kan gå ned og tjekke, om vi har tabt propellen. Det har vi heldigvis ikke. Det var et stykke kraftig plast og noget reb, der havde viklet sig omkring propellen.

Dykkeren fortæller, at det er tredje gang på kun to dage. Det flyder med skidt og møg i industrihavnens vand. De store skibe smider bare alt deres skidt overbord. Det koster os omkring 700kr at have dykker ude, men det er billigt i forhold til hvis det havde været derhjemme, og så bliver vi også kørt hen til byens bedste restaurant.

Her kan vi endeligt få noget lam. Det smager herligt, når vi har måttet leve af kylling og gris siden vi tog hjemmefra. I de her lande, lever folk af fisk, kylling og gris. Oksekød kan fås, men det er dyrt og dårligt. Så får de ris eller dårlige kæmpe store kartofler til, som ikke har meget smag. Så det koloniariske er sjældent nogen stor oplevelse.

Ventspils er ikke nogen køn, hyggelig, interessant eller på nogen måde spændende by, den minder vel mest om Ballerup tilsat en industrihavn. Den eneste grund til at vi lægger ind her, er fordi der er et radioastronomisk observatorium, som det kunne være interessant at se.

Vi tager ind på det lokale turistkontor for at finde ud af, hvordan vi kommer ud til observatoriet. Det får vi to ting ud af. Det ene er, information om en lille by med et meget flot vandfald, Kuldriga hedder den. Det andet er, en lang næse, for der går kun bus ud til observatoriet en gang om ugen, og det var i går.

Vi kigger på nogle kort over området. Der ser ud til at være omkring 20 kilometer derud. Det er nok lige i overkanten at cykle begge veje, på vores små cykler. Vi hopper i en taxi og tager cyklerne med. Det kostede 250kr. Vi bliver sat af midt i en bunke sand midt ude i en kæmpe skov. Vi kan heldigvis se selve radioteleskopet. Vi slæber, os selv og cyklerne gennem sandet hen til et hegn rundt om teleskopet. Der går en pige rundt derinde. Vi spørger hende, om vi kan komme til at se teleskopet, nu da vi er kommet hele vejen derud bare for det. Det kan vi da godt, siger hun, og undskylder at hun ikke taler så godt engelsk. Det går nu nogenlunde alligevel. Vi får lov til at komme ind i selve teleskopet og ad små dårligt vedligeholdte stiger kravler vi op i toppen. Desværre må vi ikke gå ud i selve koppen. Det vil forstyrre observationerne får vi at vide. Det kunne nu ellers have været sjovt. Jeg må nøjes med at stå oppe i det lille hus i centeret af koppen og kigge ud.

Der er i alt 3 radioteleskoper i området. Vi er oppe i det største, der har en diameter på 32 meter og er 49 meter i højden. Systemet blev i sovjettiden

brugt til at kommunikere med deres spionsatellitter. Da russerne blev smidt ud, overtog en gruppe amatørastrofomer observatoriet og bruger det til at lede efter liv andre steder i universet. I dag bruges det også af professionelle til radioastronomiske observationer.

Da vi er færdige med rundvisningen, spørger vi lidt til, hvordan vi nemmest kommer tilbage til Ventspils. Vores guide bor selv i byen og kan fortælle, at den vej taxien kørte, er den korteste. Den er præcis 38km. Hjertet hopper et par gange. 38km på vores små cykler er en lang tur og vi har ikke fået andet end morgenmad. Klokken er hen af 3. Vi har kun lidt vand i en flaske. Vi kan muligvis få noget mad på en campingplads ca. halvvejs. Odds for at overleve denne tur er bestemt ikke gode.

Vi slæber os selv og cyklerne tilbage til den grusvej hvor vi blev sat af taxien. Så er det ca. 4 km ad denne elendige grus/sandvej, ud til en asfalteret vej. Asfaltkvaliteten er ikke lavet, for at tilgodese fjollede turisters cykler med små hjul. Heldigvis er der medvind, for søbrisen er kommet nu, og vi er tæt på nordkysten. Det går stille og roligt derudaf. Det er en smuk vej gennem skoven i det fine solskinsvejr. Vi når frem til skiltet, der viser af til campingpladsen. 2,5km står der. Det er ud af endnu en af deres elendige grus/sandveje. Jeg er ved at dø af sult, så vi bliver enige om, at jeg skal køre ned til campingpladsen og købe et eller andet spiseligt og noget cola, så vi kan klare den til vi kommer tilbage til byen.

De kommer alt for meget sand i det grus, de bruger til disse veje. Det betyder, at det ikke rigtigt pakker sig til et fast underlag. Det er godt nok til biler men ikke til cykler. Hjulene graver sig ned i det, og det er helt enormt tungt at køre i.

Men der er kun 2,5km til noget mad og drikke. Så jeg kæmper mig ud til campingpladsen kun for at opdage, at de ikke har helt samme standard som hjemme. Man kan f.eks. ikke købe noget som helst her. Intet spiseligt, intet der kan drikkes. Hvor fedt at have kørt 2,5km på en lorte grusvej og så ikke

få nogen belønning for anstrengelserne. Nu kan jeg bare køre 2,5km tilbage til Pia.

Helt udmattet kommer jeg tilbage til Pia. Jeg drikker vores sidste vand og så må vi videre. Der er vel et sted mellem 15 og 20 km, på dårlig vej, tilbage til Ventspils.

I udkanten af byen kommer vi forbi en café hvor vi kaster os ind og køber te, cola og store chokoladekager. Pyhh ha! vi overlevede.

Næste dag lader vi cyklerne blive hjemme og hopper på en bus til Kuldriga. På turistkontoret lejer vi et par cykler, så vi kan køre de ca. 5km ud i skoven til nogle sandgrotter. Vejen derud giver mindelser om gårdsdagens tur ud til campingpladsen.

Ude ved grotterne bliver vi modtaget af en meget livlig dame, der gerne vil fortælle os alt om grotterne. Hun viser os billeder af hendes forældre, der har arbejdet i grotterne. Så hun er nærmest selv opvokset med dem.

Der er også en masse børn i 6-9års alderen. De er på en koloni for børn af vodka alkoholikere. Guiden fortæller at i Letland er 1% af befolkningen rige 20% er middelklasse og resten er decideret fattige. Heraf er mange alkoholikere.

Men børnene er heldigvis, ligesom børn alle andre steder, livlige, nysgerrige og fantastisk søde. De reagerer med glæde og entusiasme på alt hvad de får at se og høre. Det er dejligt, at se, at nogle voksne kvinder har overskud til at give dem nogle gode oplevelser.

Det er meget spændende at gå/kravle rundt i de snævre gange og huler. Der er et system af gange på ca. 600m, hvoraf man kan komme rundt i de ca. 450m.

Sandet er åbenbart specielt godt til at lave glas af. Det er derfor de er her. De er ikke naturlige, men gravet ud for at skaffe netop dette sand til

glasfremstilling. Det har foregået ved at børn blev sendt ind i gangene og skrabe det fine sand af væggene. Derefter skulle de bære det ud til de

voksne, der bar det op til hestevognene, der fragtede det til glasværkerne i Riga.

Vores guide fortæller en masse røver historier om de forskellige huler, og alle børnene er meget optaget af det og en lille smule trykket af stemningen, her dybt under jorden.

Det var bestemt et spændende sted at besøge. Vi cykler tilbage til byen for at se vandfaldet. Det er fantastisk flot. Det er ikke så højt, vel ca. 2m, men det er 249m i bredden. Man kan gå tværs over floden på kanten af vandfaldet. Det skal jeg selvfølgelig prøve. Det er en speciel fornemmelse, at gå midt i den rivende strøm på kanten af et vandfald. Smukt er det.

De lokale bruger det som badeplads. De hopper ud fra kanten af faldet. Det ser rigtigt dejligt ud. Desværre har vi ikke taget vores badetøj med.

Selve byen Kuldriga, er fyldt med meget fine gamle træhuse, i meget dårlig vedligeholdelsesmæssig stand. Det er synd og skam, men landet er fattigt, så penge til vedligehold er ikke øverst på budgettet.

Vi bliver i Ventspils en dag mere. Ikke på grund af dens seværdigheder, men fordi vinden står i NØ. Dagen efter vil den gå i V og senere i NV. Det passer bedre for en tur ind i Riga bugten.

Vi bruger dagen på, at få vasket båden ren for alle de grønne fluer fra Litauen, der har gemt sig i alle kroge samt, at få vasket tøj og alt det der kedelige. Men det er jo rart nok når det er gjort.

Næste morgen tidligt forlader vi Ventspils for motor. Vi beder til gud om ikke at få flere plastposer i propellen.

Som sædvanligt er det høj klar blå himmel og ikke en skid vind. Vi okser derudaf for maskinen. Ved middagstid kommer der lidt vind fra VNV. Op med sejlene og spileren og så går det pludselig af sted med 6-8 knob. Lækkert.

Vi runder kap Kolka og går ind i Riga bugten. Det er en temmelig stor bugt, faktisk på størrelse med Kattegat. Et godt stykke, ca. 20 sømil, nede af kysten ligger en lille havn, Roja. Vi har en del forventninger til dette sted, fra andre, der har skrevet om det.

Forventningerne bliver dog alle skuffet, da det viser sig at være endnu en kedelig lettisk havn. Vi går op på den stedlige "restaurant" og får en "fantastisk" middag. Det er nok det værste hundede, vi endnu er blevet udsat for, men ned kommer det, for det har været en lang dag på vandet, og vi er skrupsultne.

Vi bliver enige om, at her vist ikke er noget at se, og at vi lige så godt kan sejle til Riga i morgen.

Vi er ikke så tidligt ude her til morgen. Kl. er vel hen af 11 før vi kommer på vandet. Der er en god frisk vind fra sydvest så det går strygende ned mod Riga. Halvvejs rummer vinden så meget at spileren kommer op igen. Vi suser derudaf med 7-9 knob.

Vi regner med, at man i lighed med alle de andre flodhavne vi har besøgt, ikke må bære sejl i kanalen. Det ville ellers være lækkert, at holde spileren oppe de 7 sømil op af floden.

Vi starter maskinen kort uden for de ydre moler. Sejlene bjærges. Men der er så meget strøm ud af kanalen og så meget sø ind i kanalen, at vi næsten ikke kommer frem. Vi ruller genuaen ud, så vi får noget mere trækkræft i søen. Ind kommer vi. Da vi ikke bliver kaldt op på VHF og bedt om at tage sejlene ned, fortsætter vi for genuaen.

Der er en lidt forvirrende afmærkning i den første del af kanalen, og vi har ikke noget special kort over havnen, men det går alligevel. Det tager ca. 2 timer at sejle op mod strømmen til yacht klubben, der ligger helt inde ved den gamle by.

Inde ved broerne ligger vores gamle bekendte, Karla og Frank i deres Stenno. De kommer ilende for at hjælpe med at fortøje. Frank kommer med velkomst øl. Vi hører lidt om deres tur til Riga, og de inviterer på rødvinovre hos dem. Vi klarer lige Juni op, og så går vi på besøg. Det bliver nogle hyggelige timer med masser af sejlerhistorier. Karla og Frank skal videre næste dag, og vi er trætte oven på endnu en lang dag på vandet. Så vi må hjem og til køjs.

Lad det være sagt med det samme, Riga er en pragtfuld by. Der er det hele, moderne arkitektur, flotte broer, en meget charmerende og hyggelig gammel bydel, smukt anlagte parker og glade og venlige mennesker, der overvejende er gode til engelsk.

De næste par dage cykler og går vi bare rundt i byen og nyder storbylivet. Vi spiser på byens restauranter, og om aftenen nyder vi stemningen og musikken i gaderne. Kort sagt, som rigtige storby turister.

Det er meget varmt op mod de 30 grader. Det er jo nok et varsel om et omslag i vejret. For når det er så varmt, holder det sjældent ret længe på disse breddegrader.

Ganske rigtigt. Næste morgen regner det lidt og er overskyet, og dagen efter

står den på byger og vind. Vi tager en cykeltur til udkanten af Riga, hvor der i en park, er en zoo. Den minder på mange måder om vores egen i København. Der er for mange dyr på for lidt plads. Men lige som i København, er de ved at gøre noget ved det. Tilbage i Riga får vi provianteret og bunket vand og diesel, så vi er klar til afgang i morgen tidlig.

Man skal ikke tage til Letland i den tro at man finder hyggelige havne, for dem er her ingen af. Men Kuldriga og Riga er to steder vi varmt kan anbefale. Letterne er mere åbne og internationalt rettede end litauerne og polakkerne og ikke mindst bedre til engelsk.